

Poštnina plačana v gotovini.

Cena številki 1 Dinar.

Leto XXIV.

8. februara 1928.

Številka 2.

MARIJIN LIST

BREZMADEŽNA

E. BALKÁNYI D. LENDAVA

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija

Pobožen mesečen list.

Vrejuje ga z dovoljenjom cerkvene oblasti: Kitek1 Jožef, vp. pleb. v Črenšovcih, Prekmurje. Izhaja vsaki mesec 8. na spomin petdesetletnice razglašenja verske istine od Marijinoga nevtepenoga poprijetja leta 1904. dec. 8., gda je te list, kak prvi pobožen slovenski list Slovencom Sloven-ske Krajine do rok dani.

Cena na leto: doma na skupni naslov 10 Din., na posameznoga 15 Din., v Austrijo i na Vogrsko 25 Din., v Ameriko z Novinami i kalenda-rom „Srca Jezušovoga“ vred štiri dolare. Naročniki so deležni sada več jezerih sv. meš i dobijo k listi vsi brezplačno kalendar Srca Jezušovoga.

V VREDNIŠTVI M. LISTA V ČRENSOVCIH se dobijo kupiti: 1. Življenje sv. Martina pušpeka za 1 Din. 75 par; 2. Življenje sv. Jezušekove Trezike po 5 Din; 3. Molitvena knjiga „Hodi k oltarskomi Svestvi“ v pol-platno vezana z rdečov obrezov 12 Din. i v celo platno vezana z zlatov obrezov 20 Din; 4. skrivnosti sv. rožnoga venca po 2 Din. 50 par 15 falatov.

Dari.

I.

Na tretji red.

V tretjeredniškoj skupščini posvečenoj Srci Jezušovomi v Črenšovcih so tretjeredniki v dinarah darovali na leta 1927.: Čisto ostalo l. 1926-ga 9·60, Hotiza 30, Nedelica 96·50, Brezovica-moški 15, Levašič Kata, Dol. Lendava 10, Brezovica-ženske 16, Žizki-ženske 338·65, Törnišče-ženske 147·50, Gumilica-moški 23, Črensovci-moški 51, D. Bistrica-ženske 95, Kavaš Treza, Črensovci, 20 na cerkev i sirote, G. Bistrica 101, Ūtroša Bara, G. Bistrica na sveče i hoštije 8, Špolar Kata, D. Bistrica, na hoštije 3, Žizki-moški 56, Trnje-ženske 100, moški 17·50, Črensovci-ženske 102, Srednja Bistrica 50 dinarov, Kozlar Matjaš, Trnje, 4 dinare na hoštije. **Skupno 1293 dinarov i 75 par.** — Potrošila je skupščina v dinarah: Knjige družbe sv. Mohora i dveletna poštnina od njih, 25·30, 3 Glasniki najsv. Srca Jezušovoga 45, 2 Bogoljuba 36, 3 Odmevi 39, sveče za cerkev pri 700 letnici 37·50, papir za zavijanje možarov 9, drot, špagovina, cveki 60, 3 Zamorčki 24, 5 Kat. misijonov 60, 6 Mladih junakov 60, Baligač Rozi, siroti, Žizki, 75, Trajbar Mariji, siroti, Žizki, 25, na hoštije i sveče za Črensovsko cerkev 200, Cvetja 71 falatov 710 dinarov. **Skupno 1405·80 dinarov. Več smo vđdali, kak notri dobili, to je mamu duga na novo leto, 112·05 Din. — Bog plačaj vsem darovnikom!**

Vodstvo 3. reda v Črenšovcih.

Za podporo na Marijin list so darovali v leti 1927. v dinaraj-sledeči: Družina Meolic 5, Osterc, kaplan, Beltinci 20, Jankovič Marija, Zemun 1, Halas Ana, Chicago 280, Kočar Franc, Skakovci 15, Graj Marija, Sred. Bistrica 5, Šimon Cecilija 50, Jožef Zver, Chicago 75, Ambruš Orša, Beltinci 250, Jahn Ludvik, Gorička 10. Iz Dugoveške gore Barbara Solar 5, Slivnjek Štefava 3, Plej Kata, Črensovci 10, Skafar Matjaš, Murska Sobota 15, Čačič Jožef, pieb. Črensovci 100, Gonza Anton, Murski log 10, Seči Marija, Gančani 2, Celec Anton, Vančaves 2, Ščančar Jožef, Kupšinci, 5, Rous Matjaš, Črensovci 10. Iz Beltincev: Čačovič Marija 5, Lončar Mihael 250, Balažic Jožef 2, Tratnjek Mihael 2, Krenosa Ivan 2, Črvek Mihael 2, Dragovič Mihael 1, Ferenčak Franc 1, Tkalec Ivan 1, Smej Magda 2, Glavač Marko 2, Smodiš Ferenc 1, Peterka Matjaš 1, Jerebic Štefan 1, Olaj Štefan 4, Düh Kata 1, Kar Franc 3, Tivadar Geta 2, Gruškovnjak Martin 2, Glavač Jožef 2, Rous Marija 3, Kar Marija 2, Pavel Ivan 4, Balažic Ivan 3, Farkaš Treza, Raščice 5, Cigan Jožef, Črensovci 5. Posojilnica, Črensovci, 1000. — **Sküпно v celom preminočem leti 1687 Din. Marija povrni vam milodare v imeni sirot.** Vrednik.

„Fantič le gori stani!“

Eli ešče želeti več takših? O, mam jih ešče dosta, pa vam vseh ne povem. Či jih želite meti, jih pa lahko dobite. Vö je dana posebna knjižica samih takših domačih pesmic. 170 jih je vse vküper. Same poštene, same nedužne, same lepe i vesele. Ščete li ešče kakšo čüti? Ne vem, štero bi zebrao; edna je lepša od drüge. Naj bo, pa to povem:

Polece je že zeleno,
drevjece je razcveteno;
gda se zajtra gor zbüdim
moj te ledig stan častim.

Polece je že zeleno,
rožce razcvetene so;
to je pa en gingav cvet,
je podoba mladih let.

Lelije ste vi dekliči,
angelci ste vi fantiči,
rožni cvet lepo diši,
či ga slanča ne vmori.

Dečki so res lübeznivi,
so pa t di zapelivi,
pravi, ka te rad ima,
samo da te zapela!

Žal Bog, ka je to dostakrat istina, kak smo že tūdí mi vidli. — No
pa ešče dajmo edno kratkočasno!

Oj, drev'pa gremo snubit jo,*
tidraj, tidraj, tidrom,
po tistoj stezi za vesjo'
tidraj, tidraj, tidrom!

O, očka pravjo: Sedemsto,
tidraj . . .
pa to premalo herba bo,
tidraj . . . !

Stopimo šče za mamico,
tidraj . . .
morbit' nam kaj primeknejo
tidraj . . . !

Pa mamica se oglasijo,
tidraj . . .
„pa šče v planinci kajžico,“
tidraj . . . !

No, ka pravite na to? Eli so ne lūšne? Pa mamu drūge ešče bol
lūšne i vesele.

Včas' sem zmirom mislo, da študirao bom,
čarno sūknjo noso, fajn gospod da bom;
zdaj sam pa kovač, čaren kak rogač,
ar to pride vse inač.

Včas' sem zmirom mislo, da bom oficir,
svetlo sablo noso i pa svetel gvir;
zdaj sam pa pastir, v štalci mam kvartir,
šiba, gajžla sta moj gvir.

(Dale

*) K vogledi.

POŠTA.

Vsem, ki so nas pozdravili k božiči i novomi leti i ki so nam o
naročnine več poslali, se najtoplej zahvalimo. Ravnotak vsem našim do
pisnikom. Za Marijino čast i njeno plačo podpirajte nas i v novom leti
K. I. Zagreb. Prinasi samo edna mala reč za potni čas, drūgo vse pri
šlo že na vrsto, ka smo lani dobili. Pozvedi tam, kam si poslao.

Vsebina :

Na čast nevtepenoj . . .	Stran 1	Amerikancom! . . .	Stran 9
Pisma malih misijonarčkov „	2	Marijini svetki toga meseca „	10
Jaz ščem ta, gde je Jezuš . . .	4	Što bo prvi . . .	11
Ta skrivnost je velka . . .	5	Obljube Srca Jezušovoga „	12
Drūštva i zveličanje . . .	7	Ka napravi dobro čtenje . . .	13
Starišom . . .	7	Glasi iz doma i sveta . . .	14
Pismo mladencom . . .	8		

NA ČAST NEVTEPENJOJ.

Zdrava Marija, milošče puna, Gospod je z tebov, tvoja milošča naj bo z menov. Blagoslovljena si ti med ženami i blagoslovljena naj bo sv. Ana, mati tvoja, od štere si se brez greha i brez začetnoga zamazka porodila. Zdrava najsvetejša Marija, Mati boža, kraljica nebe, vrata nebeska. Gospa sveta, čista, posebna si ti devica; ti si Jezusa brez greha poprijela; ti si rodila stvoritelja i zveličitelja sveta, v kom ne dvojim; reši me vsega hüdoga i prosí za odpúščenje mojih grehov. Amen. (Man. prec.)

O Marija, brezi greha poprijeta, prosí za nas, ki k tebi pribežimo. O obramba grešnikov, mati vmirajočih, ne zapústi nas na našoj smrtnoj vöri, nego sprosi nam

popolno požalüvanje, odkrito povrnjenje, grehov odpúščenje, vredni sprejem svete popotnice, krepost svestva slednjega mazanja, da se varni prikažemo pred tronom pravičnoga, pa túdi smilenoga sodnika, Boga i Odküpitela našega. Amen. (Man. prec.)

Blagoslovljeno naj bo sveto i nevtepeno poprijetje blažene Device Marije!

V tvojem poprijetji si, Devica Marija, nevtepena bila; prosí za nas Očo, koga Sinü, Jezusa, si od sv. Düha poprijela i rodila. (Z odpústki obdeljeno zdihavanje.)

Pisma malih misijonarčkov.*

Dragi brat, prosim te, napravi te svetke edno dobro spoved i sv. obhajilo! To povej tudi vsem ovim domačim. Z novim letom začnite vsi novo življenje. Ne starajte se, či zdaj morete telko delati i či ste v siromaštvu, vej vam Bog vse poplača. Eden svetnik pravi: „Što je siromaški na tom sveti pa žive pobožno, de bogat na ovom sveti. Što pa je bogat na tom sveti i ne žive pobožno pa nešče pomagati siromaškejšim, ostane velki siromak na ovom sveti.“ — Či se vam vidi, delajte tak kak vam pišem. Jaz gda sam bio ešče doma, sam niti ne znao ka je krščansko življenje. Zdaj pa že znam... Vaš Gusti.

Dragi domači! Na božič večer bomo šli v naše gledišče, potem v cerkev k meši. Tū de popevana meša. Pa ne tak kak tam. Tū se popeva Kirie elejson, Gloria in Kredo. O či bi vi čūli, bi mislili, ka ste v nebesaj. Gda te šli v farno cerkev pozdravit maloga Jezusa, pozdravite ga tudi v mojem imeni. Svaki povejte, ka naj v novom leti majo dobro na skrbi svoje roje. Veroniki pošlem beli kepec za god. Dragi brat, tudi tebi želem, da bi ti dober Jezus prineseo lūbo zdravje. Vaš Vili.

Velečastiti g. kaplan! Gotovo se bote pitali: Što mi to piše? Jaz sam eden siromaški dečko, šteromi ste delali krstni list, gda sam šo na Taljansko se včit za misijonara. Mesec dni kak sam odišeo, so mi mati mrli. Zahvalim se vam, ka ste jih tak lepo pripravili za črugi svet. Zahvalni Štefan.

Dragi domači! Bog naj vam obilno poplača, vse ka ste včionoli za mene. Vej ešče sanio dve leti pa mi več nede trbelo nikaj od vās. Tak se spuni eden tao vaših pa mojih žel. Vaš Martinek.

Prečastiti g. kaplan! Prosim Vas, molte dosta za mene, ka se bom lejko včio i tak dosegnem lepo pozvanje, za šteroga me je odebrala naša prelūblena Mati Marija. Vas pozdravljam. Franc.

... Kak vidite je Božič blūzi. Prosim vas, pripravite se dobro na te velki svetek. Najvekše veselje mi napravite, či te šli vsi, ka vas je pri hiži, k spovedi i na te velki svetek primete maloga Jezusa v svoje srce. Probajte, pa te vidili, kakše veselje prinese to celoj hiži. Veseli bojte i merno živte pa mislite bole na dūšo kak na telo. Zato ka dūšo trbe rešiti, telo pa itak sprhne. Vi pa dragi oča, spomnite se tudi kaj na vašega sina tū deleč v Italiji, ka vam nemre več pomagati pri vašem deli. Potrpte malo, vej

*) V Italiji blūzi Turina je zavod, v šterom se vzgajajo misijonarje. Med njimi je že do 50 Slovincov največ iz Prekmurja. V jesen do znova šli. Nikoga pa ne zemejo gor, či se prle ne zglosi v Martinišči v M. Soboti.

je življenje kratko. Jaz morem iti ta, kama me Bog zove. Tudi vi, draga mati, ki ste telko skrbeli za vašega sina, ne pozabite tudi zdaj na mene. Jaz molim vsakši den za vas i za vso družino. Z Bogom. Vaš Lujzek.

Dragi kuma! Po tej svetkaj pride novo leto, v šterom vam želem zdravje na duši i teli pa dosta sreče pri verstvi, ka bi tak tudi meni kaj pomagali, či oča nedo mogli. O, či bi meo lübo mater, ne bi želo nikaj od nikoga. Zdaj pa, kak so zakopani, se mi tak vidi, ka pol sveta spi.

Vam pišem, ka so eden od glavnih salezijanskih predstojnikov hodili gledat misijone po celom sveti. Zdaj so prišli nazaj. Koliko lepoga so nam povedali. Vsega vam nemrem pisati, nego samo edno povem. Gda so prišli v eden varaš v Indiji, so vidili kak po vulicaj hodijo proste krave. Najbole čudno pa je bilo, kak so domača gospoda krščake zdigavali pred njimi pa se jim globoko nanizavali. Gospod so ednoga pitali, zakaj to dela, pa je odgovoro, ka zato, ar sta se duši pokojnih starišov preselili v edno kravo. Vi se bote tomi smejali, liki tak je pač. Za nas male misijonarčke je to velka bolečina, ka je ešče telko sto pa sto milijonov takših poganov. O kak bi njim radi pomagali spoznati pravoga Boga. Prosim vas, molte dosta za vse bodoče misijonare posebno pa za mene, da bom kak najhitrej mogeo iti med poganske brate. Spominajte se tudi kaj moje pokojne matere.

Z Bogom vsi. Vaš Števek.

Dodatek. Ta pisma bi mogli že pred božičom v roke dobiti i objaviti. A ar smo je poznej dobili, je moremo komaj zdaj objaviti. Pozno pa zato neso prišla. Vsaki vidi iz njih edno: gorečnost za rešenje duš, ka je pa nad vse hvale vredno. — Edno se nam pa potrebno zdi, da pri toj priliki omenimo. To je pa sledeče: Nieden stariš naj ne sili svojega deteta, rekši, tam de falej, tü je dragše, naj ide v Talijansko, tam se vönavči pa pride domo ešče na faro. Ne. To se ne bo zgodilo, ar ki se odloči za misijonara, odide v tujino, v veliko trpljenje, včasi v gotovo nasilno smrt i svoj dom more popolnoma pozabiti. Plača njegova je ne služba doma, nego to, ka kda ide v misijon, ide z ednim tudi v gotovo večno blaženost i to preveliko blaženost, če ostane stanoviten v svojem pozvanji. Po cerkvenih i svet-skih zakonah on ne more doma služiti. Zato, ki šče svojega sina doma meti, ga ne sme v misijone pošilati; naj te hodi v domačo šolo, se doma naj vönavči; tak samo lahko postane pomočnik svojega ljudstva v domačem kraji. Či se pa ščeš ločiti dragi sta-

riš svojega deteta i ga dati Bogi za aldov v misijone, jako veliko dobro delo včiniš. A domo čakati, ne samo, ka ga ne smeš, nego dosta, jako dosta moreš prle moliti za to pozvanje. *Za misijonare Bog zove.* Drügi nema juša zvati. Zato dosta moli v te namen, ka ti Bog dete pozove za svojega slugo i deteti odkrito tüdi povej za koj se ide. Pa dete naj tüdi dosta moli i se z molitvov pripravlja za te teški stan. Če duga sküpnä molitev tvoja i deteta vole toga za misijonski stan ne pomenša, nego ešče povekša, te naj ide dete. Bog bo ž njim šo. Če pa nema te vole, nikdar ga ne sili. Bog ma doma tüdi düše, te tüdi potrebüjejo pastire i pomočnike. Koga Bog k tem zove, naj doma ostanejo.

Vrednik.

Jaz ščem ta, gde je Jezuš.

Ednok je prišeo v London luteranski pastor (farar), ki je že duže časa mislo na prestop v katoličansko cerkev, pa je meo pred sebov toliko težav, ka se je ne mogočo odločiti. Leto za letom je odlašao, dokeč njemi je ne pomagala do zmage njegova mala, komaj pet let stara deklica. Ednok je šo ž njov v našo cerkev. Deklici se je vse tak dopadnolo, ka je ne znala, ka bi gledala. Mislila si je: kakša lepota v toj cerkvi, a v našoj luteranskoj je vse tak püsto, prazno, mrzlo. Najbole je gledala večni posvet pred glavnim oltarom. „Zakaj gori tü posvet pri belom dnevi“, pita očo. — „Dete moje, to pomeni, ka je tü Jezuš navzoči; tiste pozlačene dverice na oltari ga zakrivajo našim očem.“ Deklica je stopila na oltarno stubo i milo prosila: „Papa, jaz bi rada vidila Jezušä!“ — „To je ne mogoče“, odgovori oča, „dverice so zaklenjene pa tüdi ovači je šče Jezuš zakriti. Pod podobov krüha prebivle tü notri in čiravno bi dverice bile odprte, ga

osebno ne bi vidila.“ Ona je pa li silila: „O, jaz bi tak rada Jezusa vid'la!“

Nato sta šla v luteransko cerkev. „Papa, zakaj pa tū ne gori posvet?“ „Zato moje dete, ka tū nega Jezusa.“ Deklica začūdena pogleda očo, potem se pa zamisli. Od tistoga časa je mala luteranka gučala samo od lepe katoličanke cerkvi i či jo je što silo v luteransko, je odložno djala: „Jaz ščem ta, gde je Jezus!“ To dekličino obnašanje je na očo napravilo globoki vtis. Spoznao je vsaki den bole, ka morata biti Kristuš i sveta cerkev vkūp i ka je človeki tam najbolje, gde je Jezus. Skleno je prestopiti v pravo Cerkev. S težavov je šlo, nego z božov miloščov je zmagao. Javno, pred vsemi se je odpovedao zmoti i se zapisao Kristuši. Njegova verska (luteranska) občina njemi je odvzela vse dohodke, s šterimi je preživlao svojo družino, nego vrli mož se je ne prestrašo. Odpovedao se je bogatomi življenji samo, da bi mogeo biti z ženov i decov tam gde je Jezus.

„Ta skrivnost je velka.“

(Efež. 5, 31—32.)

Od kakše skrivnosti je tū guč? Od skrirnosti hižnoga zakona. Pa je to kakša skrivnost? Vej ga vsi poznamo. Istina, vsi ga poznamo, zato ka vidimo, kak hodijo vogledi, zapisavanji, k zdavanji, kak veselo se opravljajo gostūvanja. Vse to vidimo, doživlamo skoro vsaki den, stalno pa v fašenskom časi i mislimo, ka je to vse, ka je zadosta. Pa je ne tak.

Hižni zakon je prvič zato velka skrivnost, ar je postavljeni od Boga samoga že v zemelskom raji. Najprle je Bog stvorō Adama potom pa Evo. Oba je blagoslovō rekoč: Naraščajta i povnožita se, napunita zemlo pa si jo podvržita. (Gen. 1, 27.) Tak se je začnola po božoj voli vez med možom i ženov. Ta vez po božoj voli je v staroj zavezi, to se pravi, vsa tista jezera letja od Adama do Kristušovoga prihoda, bila zadostna. Kristuš je pa to vez ešče bole posveto s tem, ka je hižni zakon dao med sedmera svestva. Tak je hižni zakon postao več kak samo kakša obljūba ali zveza ali pogodba med mladožencom i snehov. Te, gda si pred božim oltarom i božim namestnikom obečata ostati verniva do smrti, se nad njiva zlije posebna milošča boža, štere je hižni zakon v staroj zavezi ne meo. Pa ne samo tam, gde

se, kak pravimo, zvrši zdravanje, dobita to posebno miloščo, nego tudi potem, celo življenje davle Bog dosta milošče zakonskima, ar zna, ka njima je v tak žmetnom stališi potrebna. Kelko nevole, križov, težav, bridkosti čaka v zakoni. Kak ta vse to mogla prenašati? Z božov pomočjov. Pa ta vredniva te bože pomoči? Bota, či sta šla v zakon z dobrim namenom, kakšega je Bog postavo. Bota, či sta pred zakonom pošteno živela, kak se dostaja za ledične. Či je ne bilo tak, se je bojati, ka Bog večkrat odtegne svojo pomoč, pa samo zato, ka bi zakonskiva v nevolaj spregledala i svoje grešne poti z mlajših let posipala s pepelom pokore.

Večkrat čujete praviti: Kristuš je zaročnik svete Cerkvi, ona pa je njegova zaročnica. Ka to pomeni? Vsaki razmi, ka je to samo takša prilika ali podoba. Pa kak lepa podoba! Poglejte. Kak je Kristuš takrekoč zapūsto nebesa pa svojega nebeskoga Očo i prišeo na svet, gde je nastavo sveto katoličansko Cerkev, tak zapūsti človek svojega očo i svojo mater pa ide v zakon, mož k ženi tak k moževi. — Kak Kristuš spozna i lūbi samo edno Cerkev, ta pa je tudi Njemi samomi popolnoma podvržena že 2000 let, tak mora mož samo edno ženo, žena samo ednoga moža poznati i lūbiti. — Kak Kristuš ostane do konca sveta pri svojoj Cerkvi, tak je zakonsko vezalje nerazvezljivo, dokeč sta v življenji. Tūdi ta prispodoba je dokaz, ka je hižni zakon velka skrivnost.

Pa se ta skrivnost zadosta spoštūje? Odgovarjali ne bomo, ar je vsakša jed ne za vse lūdi. Jezuš je ednok pravo svojim poslūšalcom: „Što to more razmiti, naj razmi.“ Tak pravim tudi jaz: Zakonski, vi to razmite, zato si dajte sami odgovor.

Hižni zakon pa je tudi zato velka skrivnost, ar jako globoko sega v življenje človeče družbe. Zakon je glavni koren, iz šteroga poganja vse drevje. Kak je pa od jakosti korena odvisno zdravje dreva, lepota cvetja i tek sada, tak je predvsem odvisno zdravje človeče družbe od zdravja hižnoga zakona. Pa tū ne mislimo na telovno zdravje starišov ali dece, nego na dūhovno. Mislimo na tisto znotrašnjjo dūševno jakost, štera rodi dobre, vrle, modre, značajne, delavne i poštenē lūdi. Samo od lūdi, štere dičijo takše lastnosti, sme človeča družba pričakūvati kaj dobroga, samo od takših starišov pridejo dobra deca, samo od takše dece do starišje meli tolažbo i podporo do smrti. Či je tedaj korenina sveta, so tudi vejke, či je pa betežna, nemrejo biti vejke zdrave.

Fajnsček je tū. Dosta ženitev se pa sklene. Dobro premislite to velko skrivnost prle, kak se ženite.

Društva i zveličanje.

VII.

Društva nam olejšajo pot zveličanja ob 2. s tem, ka slabe prilike od nas odvrčajo. Düh sveti nam svedoči v svetom Pismi, ka slabe prilike pogübijo düšo. Etak se glasijo njegove reči: „Ki ljübi priliko, prejde v njej.“ (Eccli. III. 27.) Bože reči so to. Od Boga samoga potrjena istina. Čtite samo zgodbe sv. Pisma, te vam kak sunce svetlo posvedočijo istinitost teh rečih. Što je zapelao že prvoga človeka, če ne prilika? Što močnoga Šamšona? Što nedužnoga svetoga Davida? Što modroga Šalamona? Što Magdaleno? Što Auguština? Što milijone i milijone drüge? Prilike, grešne prilike so je zaplele v svoje mreže pa spadnoli so.

Bratovčine pa rešijo kotrige slabih, lagojih prilik s tem, ka njim to očivesno prepovedavajo; po dobrom zgledi kotrig ob drüгим, i nazadnje po predpisanoj večkratnoj spovedi, ali bar po večkrat priporočenoj i po gorečih kotrigah večkrat opravljenoj spovedi rešijo bratovčine svoje kotrige na greh napelavajočih prilik. Ne bratovčine na sveti, štera bi dovolila svojim kotrigam, da obiskavajo slabe pajdašije, slabe hiše i drüge grešne prilike. Vsaka bratovčina njim to prepove i vsaka, če je količkaj v dobrih rokaj njeno vodstvo, pazi ostro, da se ta prepoved tüdi točno drži. Že sama bojazen, da se tisti izkljüčijo, ki bi obiskavali grešne prilike, nazaj drži kotrigo od teh. Pa če kotriga vidi drüge kak skrbno se varjejo vsake, še te najmenše, količkaj slabe prilike, te zgled je vleče, i oni sami se je tüdi ognejo. Najbole pa vleče kotrigo v kraj od grešne prilike spoved. Vsakomi spovedniki je ostro zapovedano, da pokornike sašo te odveže od grehov, če grešne prilike, zavolo šterih so spadnoli v greh, ostavijo. I če bi spovednik ravno dao odvezo, ta nikaj ne bi valala, ne pokorniki, ne spovedniki, nego oba düšnovest bi se samo obremenila z novim, i to velikim grehom. Spoved, če je dobra, zato kotrigo nazaj drži od slabe prilike. Spoved pa vsaka bratovčina predpiše, ali bar priporoča. Tomi priporočili se pa odzovejo vse goreče kotrige. Teh zgled potem vleče še mlačne za seov, še te se genejo i idejo večkrat k spovedi. Ta jih pa reši prilik, v šterih bi spadnole v greh. Da njim najmre moč, ka se teh lahko ognejo.

Naj nas ta razlaga vtrdi v vernom spunjavanji naših bratovčinskih düznostih, ka v slabe prilike nikdar ne zajdemo, ka več, da še drüge, šteri bi po nesreči v nje zajšli, z svojim zgledom od teh odvrnemo. (Dale)

Starišom.

Jezik je starišom potreben, ka lejko deco na dobro včijo, nego dosta bole jim je potrebno oko, štero bi moglo vsikdar skrbno paziti, ka dela dete.

Bole je greh zabraniti, kak greh popraviti.

Či bi vi starišje meli sto oči, bi mogli meti vse obrnjene na to, ka deca delajo i gde so, — mate pa samo dvoje oči, pa niti ednoga ne odpirate.

Ne je zadosta deco meti, nego je trbe tūdi dobro vzgojiti. Vzgoja more meti za fundament živo vero. To more dati stariš. Ka pa, či je sam nema?

Stariš more trdno vervati, ka so deca dar iz bože roke, ar je Bog sam tisti, ki stvori vsako dūšo posebi.

Stariš more vervati, ka Bog vlada svet, ka hrani ftice pod nebom i oblači lelije na poli, zato de znao preživeti tūdi vsako človeče bitje.

Stariš more vervati, ka se bole prav prežive v siromaštvi z vnogov decov pa brez greha — nego z ednim, z dvojov decov v obilnosti, pa s težkimi zakonskimi grehi na dūšnoj vesti.

Či mislite, da je mogoča sreča v tistom zakoni, gde nega Boga, se motite. Vam se vidi, ka so srečni tisti starišje, ki prebivlejo po visikih palačaj, se lepo oblačijo, dobro gostijo. Pa je dostakrat ne tak. Tūdi v svilo oblečena mati si more brisati bridke skuze.

Pa zakaj so prišla vaša deca na svet. Zato, da Boga spoznajo, ga ljubijo, njemi služijo se zveličajo. K tomi je pa morete vi pripraviti. Ne v ednom leti, nego celo življenje, najbolje pa za mlada leta.

Dūše vaše dece so dar i lastnina boža. Dane so vam v oskrblenje. Vse do zadnje de Bog od vas nazaj terjao. Kakše njemi date? On vam je dao lepe, kak so angelje. Takše žele nazaj.

Vi mate ključ od nebes za vašo deco. Je ljubite? Jim sčete dobro? Stalno. No, odprite njim nebesa. Kažite njim proti nebesom s svojov rečjov, svetite njim pot v nebesa s svetlostjov lepoga življenja.

R. J.

Pismo mladencom.

Pod tem naslovom je mladencov „Priateo“ pismo pisao mladencom Slovenske Krajine, v šterom je z vsov ljūbeznostjov svojega gorečega srca obišče. Obišče je, da bi je rešo. Veselje i rešenje njim šče prinesti, i zato njim ponūja prepotrebno društvo za mladence.

Gda jaz popolnoma odobravam načrt „Priatelov“, držim za potrebno, da povem svoje misli od toga društva.

„Molitev naj bo kratka“. Popolnoma pravilno. Ali šterokoli kratko molitev si zvoli društvo, naj k toj pridene te lepi, najlepši zdihljaj: *Dika bodi Bogi Oči i Sini i Svetomi Dūhi* i še pristavi: „*Jezuš, Marija, Jožef, presvetite nas, pomagajte nam, zveličajte nas. Amen*“.

Zakaj? Cio, namen, naloga, dužnost i to ta največja življenja je: *Boga odličiti i dūšo si zveličati*. To je namen tudi toga bodočega društva. Te namen zato naj vsikdar visi pred očmi mladine po tom kratkom a najlepšem zdihljaji. Ka pa znam Boga odličiti i dūšo si zveličati, morem meti pomoč i zgled. Oboje mi pa da v najpopolnejšoj meri sv. Družina, Jezuš, Marija, Jožef. Zato se obrne dečko k njim vsaki den.

„*Jezuš, Marija, Jožef, presvetite nas, pomagajte nam, zveličajte nas. Amen.*“ Pa sama molitvica, ki njoj je Cerkev podarila odpuške, kak krasno izrazi ravnost, ka mladenec potrebuje: *svetlost, pomoč i zveličanje*. Svetlost, ka ne de gledao, kak navadno gleda mladenec z mladenskov lehkomiselnostjov sveta, nego v svetlosti svete Družine; *pomoč*, v boji proti strastem; i zmago nad njimi, štere sad je večni žitek, ali *zveličanje*. I gda do dečki molili v vnožini „*presvetite nas*“ (ne samo mene) itd., te bo mislo na mladence vse i je pripelao vse v svoje srce, da je po Mariji i sv. Jožefi zroči mladenci Jezušeki. O kak krasna skūpnost, kak lepa ljubav je to. Teliko od molitvi. Od drugih rečih, kak od obhajila itd. kak je „*Prijateo*“ priporača, pa pri drugoj priliki.

Starejši dūhovnik.

Amerikancom!

Naš dragi rojak!

Naša lepa Slovenska Krajina je bogata v siromakaj. Teh ma predosta, niedne hiše pa ne za nje. Da se tem poskrbi hiša, smo kúpili funduš v Črensovcih. Tū ščemo gorpostaviti „*Dom sv. Frančiška*“ za naše sirote. Ne moremo ga pa brez Vaše pomoči. Zato se obračamo na Vas i Vas prosimo, pošljite nam skoz edno leto vsaki mesec en dolar, to je skūpno 12 dolarov. Samo za leto 1928. prosimo te dar. Plače Vam druge ne obečamo, kak zahvalne molitve sirot. Plačo Vam bo dao sam smileni Bog. On Vam da po svedočbi njegove svete reči, po svedočbi sv. Pisma sam plačo. Kakša je ta plača? Da Vam blagoslov na vašo dūšo, vaše telo, vaše delo, vašo družino, ar. „*Ki je pripraven na smilenje, bo se blagoslovo!*“ (Preg. XXII. — 9.) Da Vam smilenje mesto obsodbe, kak nas sam Jezuš zagotovi: „*Blaženi smileni, ar smilenje zadobijo*“ (Mat. V. 7.) i ar njegov Dūh to svedoči po njegovom apoštoli: „*Sodba brez smilenja za onoga, ki ne je bio smileni, preoblada pa smilenost sodbo*“. (Jak. II. 13.) Te največši gospod, sam večni Bog Vas bo lūbo i zveličao, ar je sam to oblūbo: „*Smile-*

ščejo, što de vŕpo bar to ljubezen pokazati do Jezusa, ka da samo eden poštenu mao svatbi z prišparanoga pa nekaj Jezusi za njegove sirote? Što bo te prvi junak ali ga lahko niti ne bo? O kak milo čaka Marija na odgovor.

Obljube Srca Jezušovoga.

II.

„*Dao bom mir njihovim družinam.*“ Tak se glasi ta druga. Jezuš jo dao, „*vladar mirü*“ (Is. IX. 6.) O kak veliko je s tem povedano. On je vladar kraljestva mirü. Na tom sveti se ladajo ljudje, se lada voda, se lada zrak, se lada bogastvo, se lada siromaštvo — se lada vse — a *brez mirü*. Jezuš pa lada dŕše v *kraljestvi mirü*. Gde on kraljŕje, tam je mir, tam je romanje proti večnomi miri i vŕivanje večnoga mirü. Pa ne je li on pravo: „*Moj mir vam dam, ne kak svet, vam ga jaz dam.*“ (Jan. XIV. 27.) Ka je oblŕbo, gda je ešče na sveti hodo, to je ponovo sv. Marjeti. „*Dao bom mir njihovim družinam.*“ Najvekši kinč je mir. „*Hŕdobni nemajo mira*“ (Is. 48—22.) pravi sam Bog. Majo ga zato pravični. Jezuš tistim, ki prav častijo njegovo presveto Srce da pravičnost, to je miloščo posvečŕjočo, štera mir rodi i vodi dŕšo vu večni nebeski mir.

Pa ne obeča ga samo ednoj dŕši. *Držinam*, celoj familiji ga da. Srečne te familije! O da bi se včile od njih nesrečne, zburkane družine! Da bi se včile! Pa včite se! Začnite goreče častiti, stanovitno častiti presladko Srce miloga zveličitela, pa se vaša bridkost v sladkost spremeni, pa vaš pekeo nemirov i svaj se ogne nebesam mirü, štera bo vam odprlo Jezušovo presveto Srce. — Poskŕsite!

Ka napravi dobro čtenje.

Lani se je zgodilo, to je pred dobrim letom. Beogradski gospod plebanoš so mi pripovedavali. Eden njihov vernik je služo pri vojakaj, eden dober dečko v Slavoniji pri pekaj. Te dober dečko se zna, da je rad čteo dobre spise. Če je ne bi rad čteo, dober gotovo ne bi ostao med pokvarjenim svetom. Rad je čteo te katoličanski dečko pobožne liste i je te posojūvao svojemi pajdaši, ednomi pravoslavnomi vojaki. Po dobrom čtenji je te vojak, te pravoslavni vojak ščista nači začeo soditi od katoličanske cerkve i vere. Pa ne samo soditi je začeo nači, nego tūdi živeti. Ravnao se je po tistih navukaj, štere je najšeo v dobrih snopičaj.

Vojaška služba je minola i prišla sta oba dečka domo v Beograd. A dugo nesta tū ostala. Katoličanski je stopo pred svojega plebanoša i jim odkrio srčno želo svoje dūše; redovnik ščem postati. Zapūsto je Beograd i je stopo med jezuite. V Ljubljani v družbi Jezušovoj vživa zdaj sad dobrega čtenja v zadovoljnosti svoje dūše.

Te drūgi, te pravoslani tūdi ne ostao dugo v Beogradi. Ćda ga je pajdaš zapūsto i odišo vu klošter, te je milost boža tak močno i glasno potrkala na njegovo srce, da je to odpro pred gospodom plebanošom i njim naznano: katoličanec ščem biti. Sprejeli so ga na navuke i njemi določili za te vōre, na štere njemi je včasi bilo teško priti. *Pa nigdar niedne ne je zamūdo.* Pa čeravno je delao v fabriki v soboto celo noč v nedelo do štrte po polnoči, ne šo spat, nego k polšestoj svetoj meši, kak pravoslavni, ki se samo še pripravlao za prestop v katoličansko cerkev. *Niedne svete meše ne je zamūdo v nedelo i sveteh.* Ćda je pa že deležen postao globoke sreče, da je smeo kak katoličanec sprijeti v svoje srce Jezušovo presveto telo, je iz fabrike šo po *celonočnom deli vsaki hip v cerkev k prečiščavanji, i niednok ne je vōostao.* Smileni Jezuš je to vernost bogato plačao. Dao je novcpovrnjenomi dečki redovniško pozvanje. Za polleta, ka je njegov pajdaš postao jezuit, je pa on postao z pomočjov svojega dobrega plebancša sin sv. Frančiška, frančiškan. V Bosni je zdaj pri frančiškanah. Sad dobrog čtenja vživa tūdi te v zadovoljstvi i blaženstvi svoje dūše v pravoj veri v tihom samostani.

Po tom lepom zgledi jaz pitam tebe, dragi stariš, maš ti deco? Je pri tebi doma ali v tūjini? Je v Ameriki, Kanadi, pri vojski, v varaši na službi, na deli? Ti mogoče pošilja tvoja deca včasi kakši krajcar penez? — Ka njoj pa ti daš za to? Ka njoj ti daš, kak oča, ki si njej dužen dar dati? Ka njoj ti daš, kak mati, ki si jo dužna podariti? Par dinaroy na cigaretline, par le-

pih pozdravov, kakši živež pa konec? — Če tak, te ste dali starišje telovni dar, kak sami tudi samo telovni dar želite. Ar vam duše deteta ne trebe, nego njegov dolar samo, zato pa si tudi na drugo ne mislite, kak na telo, na telovni dar. Pa Bog de dušo terjao iz vaših rok. Toj duši morete hrano dovažati, ka ne merje v Ameriki, v Canadi, na Francuzkom, na deli, v službi i pri vojski. To je vaša velika dužnost. *Dajte zato svojoj deci dobro čtenje! Pošljite njim vsaki mesec Marijin List. Hranite njim duše z njim! Marijina ljübvav i vaša materna reč je v njem. Vi te njim gučali iz njega po Mariji. Odpišite njim to i prosite je, naj z ljübezni do dvoje matere, nebeske, Dev. Marije i zemelske, vas, naj čtejo M. List, šteroga njim pa vi naročite.*

Pismo pravoslavnega duhovnika iz Rusije.*

Dragi moj rojak i brat v Kristuši, N. N.! Vaš sorodnik, prof. N., ki mi je izročo Vaše pozdrave, Vam bo tudi pri priliki ponovnega sestanka izročo to moje pismo. Pravo mi je, ka se zanimате v krščanskoj Jugoslaviji, kak živijo pri nas dobri pastirje, ki dajo svoje življenje za ovce. Drage vole Vam napravim to uslugo, moram pa povdariti, da je ne mogoče nikše redno dopisüvanje. Prosim tudi, da preštimate mojo sirmaško deco, ki ne sme ostati brez zagovornika. (Najmre da se ne ovadi ime pravoslavnega oženjenoga duhovnika, ka bi deca bila kaštigana. Vr.) Naša cerkev je kak Lazar, ki ga je Jezus zbüdo iz groba i znate ka so sklenoli farizeji po Lazarovom vstani. Naša „tihonovska“ (Po patriarhi „Tihoni“ se tak zove. Vr.) pa je zdajšnja uradno dovoljena, podpira jo vlada. Če se pitate, kak je to mogoče, Vam povem ka moli „Živa cerkev“ za Ljenina kak „najbošega krščenika,“ (ki je trebo vero krščanske i jezero nedužnih dao spoklati. Vr.) šteroga „cio je bila popuna bratska sreča vsega človečanstva.“ Od l. 1924. pa dozday molijo za njega posebno molitev. Spisao jo je njihov metropolit Jevdokim. Majo tudi nekam panteistično

* To pismo je dobo eden Rus i je dao na razpolago listi „Slovenec“, ki je je objavo. Po njem je objavimo i mi. Duhovnikovoga imena ne smemo napisati, ka ne bi prišo v še vekšo nevarnost med divjimi bolševiki. Vr.

veroizpoved, ki se začne: „Verjem v višje bitje, ki stvorilo svet.“ Ta cerkev obstoji iz pastirov brez črede. Letos sam bio na Velki tjedan v Moskvi, gde majo največšo stolno cerkev Kristuša Odrešenika. Nemajo vernikov i se stolnica ne kŕi, tak ka slike razpadajo. Šče elektriko so jim stavili. Vsakši obiskovalec plača vstopnino i je bilo pri službi božoj samo 15 lŭdi.

Mamo šče najmre vero tak zvano: „Sojuz cerkovnago vazroždennija,“ ki se je razširila po vladimirskoj guberniji. Bio sam tam pri meši, ar je to blŭzi nas. Majo ščista inačišo službo kak pri nas. Prestol i žrtvenik (mesto za aldov. Vr.) sta nej v oltari nego vŕni i sta vsem odkrita. Mesto cerkvenoga slovanskoga jezika služijo mešo v ruskom jeziki. Dŭhovník vsikdar na glas moli. Obhajilo se tak v vrši: dŭhovník vzeme Najsvetejše (krŭh) iz keliha, ga razdevle po diskosi (pateni) i zavžije. Iz keliha pa nišče ne pije, niti mešnik ne. Po mešniki i diakoni pristopijo verniki i dŭhovník položi Najsvetejše vsakšemi v roko. Pravijo, ka je to katoličansko i ščejo s tem povdariti miseo zedinjenja. Antonin, ki je ustanovo to cerkev, je bio njeni edini pŭšpek. Za vladimirsko gubernijo je imenŭvao pŭšpeke na te nači, ka so vsi položili desno roko na svetniške ostanke v stolnici sv. Sofije v Kijevi. Pravili so, ka so na te nači, sprejeli dare sv. Dŭha, ar bi ovak ostali brez dŭhovníkov. (To vse so krive zmotnjave. Vr.)

Vsi tej pojavi sezna našo nesrečeno vnožino strašijo. Večkrat sam mislo na Vladimira Solovjeva i rimsko-katoličansko cerkev. Zaistino je zdaj papa edini kršćanski poglavar, ki je ne zgŭbo moči i ugleda. Vidi se mi, ka šče zaistino lejko pride do zedinjenja svetovnih cerkev. Ve tŭdi Solovjev piše, če se ne mešam, v „Povesti od Antikristuša,“ ka so se zdrŭžili trije ekumenski apoštoli v pŭščavi i pregnanstvi. A prle, kak se to zgodi, bomo pretrpeli šče dosta vdarcov, ar je brezverstvo šče nej prišlo do viška. Stojimo tŭ kak kodišje. Čŭdno je pomisliti, da mislite tam privas na nekšo „dŭševno kulturo“. Med tem, kda pišem te rendice, spevlejo pod mojim oknom „Komsomolci.“ (Komunistični verniki. Vr.) „Dol s popi i barati — rabinar naj se ide solit — V nebesa bomo splazili — Bogove razplodit!“ Sploy se je „podoba zemlje spremenila“, kak pravi sv. pismo. Naše živiljenje, ki vas zanima, je takše, ka bi se človek zjokao. Dŭhovščina vseh veroizpovedi nema nikših pravic. Zdaj smo zadnji lŭdje v državi. Vsakše leto moremo drago plačati „obrtno dovoljenje“. (Zato ka smejo mešivati, predgati, moro plačati. Vr.) Tŭdi vse dače, stanarino i i podobno plačamo po najvišjoj lestvici kak „socialni lehkoživci.“ Naša deca ne smejo v nikšo šolo, niti v gimnazijo, niti v višjo. Ravno tak je z državnov službov. Inžener, profesor ali podobno se včasí odpŭsti, kak zvedijo oblasti, ka je sin dŭhovnika ali je dokončao seminar (srednje bogoslovje). Tŭdi pri vojakaj služijo bogoslovci v posebnih „rabočih (delavskih. Vr.) komandah,“ ki opravljajo najbolje zamazane posle: pucanje po kasarnaj i podobno. (Pravoslavni dŭhovniki se z dovoljenjom cerkve ženijo. Vr.)

Zato skrivle vsakši nekdašnji bogoslovec svoje pokolenje. Ali se pa loči dŭhovnikova žena od moža po dugom i srečnom zakoni, da bi spravila ge v drŭgom kraji doraslo deco v šole kak „nezakonsko“. Dŭhovniki mamó zdaj malo zaslužka i sploy javnoga dela. Veronavuka nega v šoli i se kaštiga zasebno včenje z enoletnov vozov po členu 121. kaz. zakonika.

Sv. Pismo je vseširo m vkrej vzeto i se ne sme tržiti. Samo „živa cerkev“ ma mali bogoslovski vestnik. Vučiteli tüdi pri nas na deželi ne smejo k meši ali prošeciji. Zgübijo službo tüdi, če majo doma svete podobe, ar je to „kvarni verski predsodek.“ Komunistje so spodrinoli vse krste i zdanvanja tüdi pri nas na vesnicaj. Dečki dobijo ime Vladlen (Vladimir Ljenin), deklice pa so Oktabrina. „Komunistični krst“ se obhaja z muzikov i govori. Mati dobi darila, oča pa članstvo komunistične stranke (štero je dosta vredno kak penez). Malo je hiš, ga nega bar ednoga komunista i zato so vseširo m odpravlene ali sežgane svete podobe. Popa zasledüjejo s smešnimi pesmimi tüdi pri sprevodaj. Trpimo gmotno i düševno i si želimo samo mirno smrt.

Brezverstvo napredüje tüdi na vesi. Razvüzdani dečki naženejo dühovnika, nosijo mrtveca po hišaj, kadijo s kürjim gnojom i spevlejo: „Vsi svetniki so pijani, ar Gospöda Boga nega doma.“ O protiverskih prireditvah znate znam iz štampa. Ponavljajo se pred vsakšim svetkom. Igralci si denejo velki rdeči nos, debeli blek i oblečejo mešni plašč. (Dosta jih majo, ar so oropali vnogo cerkvi.) Z gnüsnimi kretnjami i rečmi se delajo za Boga Očo, Kristuša i sv. Devico Marijo. Slabo mi je pisati o oskrumbi svetih reči. Najhüjše pa je, ka smo vsi osamleni i nemamo od oblasti priznane dühovne uprave. Kmetje i varašanci staroga pokolenja šče zato živejo po starom i so Cerkvi verni. Ali razširila se je prava sodomska razvüzdanost. Lüdje se ženijo i se naskori nato pa ločijo, da se znova ženijo. Sodnik nemre rešiti vsej alimentnih i vrednostnih tožb. Ali je nekaj tüdi mladih lüdi, štere ta razvüzdanost odvrača i želejo čisto i bogolüбно živeti. Po ništernih krajih so takši zasebni krožki. Kak pa majo komunistični naslov i pravila, v istini se pa tam zbira čistejša mladina, da goji poštenje, samoizobrazbo i lepe igre. Te krožke vodijo požrtvovalni mlajši gospodje. Jaz sam nej poleg, ar sam že prestari i še to pismo Vam pišem ponoči kak Nüodem. (To pismo svedoči, kama je mogoči clovek priti, če se loči od Boga. Zato ne vekše düžnosti, kak držati se verno sv. vere. Vrednik.)

— **Novi delavci v božij gorica j.** Meseca oktobra je v cerkvi Marije Pomočnice v Turini bilo v srce segajoče veselje. Ravno 165 salezijanskih misijonarov je dobilo križec od svojega predstojnika F. Rinaldija. Včasi drügi den so se razišli na vse kraje sveta oznanjat Kristušovo vero. Med misijonari so bili: Italijani, Polaki, Španci, Nemci, Angležje, Škoti, Irci, Belgijci pa Vogri. Slovencov je zdaj ne bilo, nego či Bog da stanovitnost tistim dečkom, šteri se v Turini včijo pa ešče drüгим za njimi, potem de se tüdi naša domovina veselila za par let, gda do šli v misijone. To je velki blagoslov za fare, občine, najbole pa za tisto hižo, štera da svojega sina.

— **Posvetitev Srci Jezušovomi.** Na treh kralovo so vrednik našega lista posvetili hišo Hozjan Matjaša v Črensovcih presvetomi Srci Jezušovomi. Vse kotrige familije so se spovedale i te den prečistile, naj vredne postanejo popolnih odpüstkov i blagoslova Srca Jezušovoga.

— **Sveti misijon** se je vršo v Števanovcih na Vogrskom med našimi milimi Slovenci od 11. do 17. decembra preminöčega leta.

— **Oltar Srca Jezušovoga je dala gorpostaviti** neka ženska iz Meritja v kapeli v Slovenskoj Vesi pri Monoštri. Darüvala je v te namen 200 dolarov.